

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: 2 Kr 7, 1 – 9

Text: 2 Kr 7, 18 – 20 *Stalo se, co muž Boží králi předpověděl: "Zítř v tuto dobu budou v samařské bráně dvě míry ječmene za šekel a míra bílé mouky bude za šekel." Tehdy odpověděl štítonoš muži Božímu: "I kdyby Hospodin otevřel nebeské propustě, jakpak se toto slovo uskuteční?" On řekl: "Hle, uvidíš to na vlastní oči, ale jíst z toho nebudeš." Tak se mu též stalo: Lid ho v bráně ušlapal k smrti.*

Přečtený text je vzat z delšího biblického vyprávění o proroku Elišovi. Od 6. kapitoly 2. knihy Královské se hovoří o obléhání izraelského města Samaří aramejským králem Benhadadem. V důsledku obléhání vypukne v Samaří krutý hladomor, a to až takový, že mezi Izraelci dochází ke kanibalismu. Izraelský král je bezradný. Bible ani nezmiňuje jeho jméno. Tím vyjadřuje, jak bezvýznamný je lidský vládce tam, kde vývoj událostí řídí sám Hospodin.

Hladomor vyšrouboval ceny potravin do závratné výše. Oslí hlava se prodávala za osmdesát šekelů a holubí trus, kterého se v nouzi užívalo místo soli, za pět šekelů stříbra. Jídlo bylo pro mnoho lidí nedostupné a samařská brána, kde se odbývaly obchody, zela prázdnotou. Král s tím nebyl schopen nic udělat, a tak své zoufalství obrátil proti proroku Elišovi. Měl za to, že Eliša byl vůči Aramejcům příliš milosrdný, když je posledně zajal, ale nedovolil je pobít a místo toho jim dal najíst. Zoufalství krále obyčejné lidi nijak nepovzbuzovalo, bralo jim naději a způsobovalo mezi obyvatelstvem paniku. Král se ve svých úsudcích opíral o své zbrojnoše, kteří ale byli stejně malomyslní jako on.

Jediný Eliša si zachoval chladnou hlavu a důvěřoval cele Hospodinu. Jako muž Boží vyzýval k důvěře v Hospodina, protože věřil, že Hospodin může celou situaci během chvíle obrátit. Eliša prorokuje: „Slyšte slovo Hospodinovo. Toto praví Hospodin: Zítř v tuto dobu bude v samařské bráně míra bílé mouky za šekel a dvě míry ječmene budou za šekel.“ Takovému odvážnému prohlášení ovšem nevěří ani král, ani jeho štítonoš, o jehož ruku se král opíral. Štítonoš se jen pochybovačně ušklíbl: „I kdyby Hospodin otevřel nebeské propustě, jakpak se toto slovo uskuteční?“ Bezděky tak vyjadřuje náladu v celé společnosti, která byla rezignovaná, skeptická a nevěřící. Ale kde chybí víra, tam nikdo nic dobrého nečeká. Kdo nevěří, ten ani nic dobrého neokusí. Pochybovač je však odsouzen slovy proroka: „Hle, uvidíš to na vlastní oči, ale jíst z toho nebudeš.“

Mezitím před městskou branou sedí čtyři nakažení malomocenstvím, kteří jsou tu v karanténě. Říkají si: „Nač tu sedíme? Abychom zemřeli? Jestliže vejдем do města, ve městě je hlad a zemřeme tam. A jestliže zůstaneme sedět zde, taky zemřeme. Pojďme tedy, přeběhneme do aramejského tábora. Jestliže nás nechají naživu, budeme žít; jestliže nás usmrtí, zemřeme tak jako tak. Za setmění se vydali do aramejského tábora. Došli na jeho okraj, a hle, nikdo tam nebyl!

Jak zvláštní situace: V domněle obleženém městě vládne strach, zoufalství, panika. Lidé se spolu bijí o jídlo. A kde je nepřítel? Nikde. Nestalo se vám také někdy, že jste se děsili něčeho, co vlastně neexistovalo? Nějakého nebezpečí, které bylo vlastně jen ve vaší mysli? Ti malomocní, které společnost vykázala za hranice města, poznali, že se není čeho bát. Namísto po zuby ozbrojené armády našli jen prázdné vojenské stany. Nepřátelé byli pryč. Všechnu svoji zbroj zanechali na místě, a v šílené v panice utekli. Utekli ne snad před těmi čtyřmi nakaženými, ale protože Hospodin způsobil, že slyšeli ve svém táboře zvuk vozů, zvuk koní,

zvuk velikého vojska a řekli si mezi sebou: "Hle, izraelský král najal proti nám chetejské a egyptské krále a ti na nás táhnou." Zase podobná situace jako na opačné straně. Aramejci se rovněž bojí neexistujícího nebezpečí. Něco uslyšeli, vyburcovaná fantazie zapracovala a oni se dali na útěk. Na útěk před výmyslem vlastní bujné fantazie. V panice vyvolané falešnou zprávou. Jak paradoxní situace! Ve městě se lidé požívají, hladoví a drancují obchody ve strachu z nepřítele a zároveň tentýž nepřítel prchá před neexistujícími protivníky. Jen čtyři malomocní uprostřed toho chaosu hodují a radují se.

Pak si ale řeknou – neměli bychom si tu radost nechat pro sebe. Máme dobrou zprávu, která může zbavit lidi strachu. Jsme přece svědky toho, že není třeba se bát. A tak jdou do města a zvěstují radostnou zvěst – jiným slovem evangelium. Jenže nikdo jim nevěří. Izraelský král si jejich svědectví vyložil po svém a vydal toto tiskové prohlášení: „Chci vám oznámit, co nám provedli Aramejci. Vědí, že hladovíme. Vyšli z tábora, aby se ukryli v poli. Řekli si: »Vyjdou z města, pochytáme je živé a vtrhneme do města.«“ Taková byla reakce Izraelského krále na dobrou zprávu, kterou uslyšel! Tady vidíme, co působí absence víry. Nevěřící izraelský král jen prohlubuje strach ve společnosti a své zoufalství šíří navzdory dobrému svědectví, kterého se mu dostalo od svědků víry. Namísto radosti a naděje šíří mezi lidmi nejistotu, nedůvěru a udržuje paniku. Věří víc svému mylnému úsudku než svědkům evangelia.

Na popud jednoho ze služebníků nakonec velmi opatrně prověřuje situaci. Pouští do oblasti, údajně zamořené množstvím nepřátel, dvě spřežení koní. Ale koním se nic nestalo. Průzkumné jednotky, které jely za nimi, dorazily až k Jordánu. Všude po cestě bylo plno výstroje a výzbroje, kterou Aramejci ve zmatku odhazovali. Poslové se vrátili a oznámili to králi.

Teprve pak vytáhl lid a vzal aramejský tábor doslova útokem. A tak se stalo, že v rámci této akce byla míra bílé mouky za šekel a dvě míry ječmene byly za šekel, podle Hospodinova slova. Král ustanovil štítonoše, o jehož ruku se opíral, správcem brány. Ale lid, hrnoucí se do brány s vidinou laciné mouky a levného ječmene ho v nákupním zápalu ušlapal k smrti. Stalo se, co muž Boží předpověděl: „Zítřka v tuto dobu budou v samařské bráně dvě míry ječmene za šekel a míra bílé mouky bude za šekel.“ A tak se všichni v lidu radovali, že je opět dost mouky a dalších potravin.

Celý příběh ústí do radostné zvěsti: Hospodin znovu, jako už tolikrát, nasytil svůj lid, jako kdysi v době putování pouští, kdy otevřel nebeské propustě a seslal lidem manu. Je to však happyend s hořkou příchutí. Ten, kdo Hospodinu nedůvěřuje a svádí k nevěře i ostatní, radost z Božích darů nezakusí a do bran radostného království Božího nevstoupí.

Modlitba: *Pane, dej at' nepřehlédneme tvé působení v tomto světě, at' neztratíme ze zřetele tvou milost a at' nepodléháme žádnému strachu ani beznaději. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, slyš přímluvy své církve za svět kolem nás. Modlíme se za všechny, kdo propadají strachu a obavám o svůj život. Prosíme za lidi bezradné, za ty, kteří nerozumí dění kolem sebe, za dezorientované uprostřed společnosti. Modlíme se za to, abychom se dovedli vzájemně povzbuzovat, potěšovat a podpírat. Prosíme za to, abychom mohli žít v klidném a bezpečném ovzduší lásky a naděje. Dej, at' mezi lidmi vládne ohleduplnost, úcta a respekt. Prosíme za všechny, kdo jsou v neustálém pracovním vypětí, kdo jsou zatíženi starostmi a odpovědností. Prosíme za odpočinek pro vysílené, za pokoj pro zneklidněné, za dostatek relaxace pro lidi vystresované a hroutící se pod náporom požadavků a nároků. Prosíme za ty, kteří musí činit zodpovědná rozhodnutí. Dej, at' umíme spolehnout na tebe, který vše moudře řídíš ke svému cíli. Vždyť tobě se nic nemůže vymknout z rukou. Amen.*